

JÁROSI MARTON – HÉJAS ISTVÁN

Ferenc pápa új enciklikájából idéztük írásunk címében a találó „ökológiai megtérés” kifejezést, amely tömör összefoglalása a kialakult sirlalmas ökológiai helyzetből való menekülésnek. A ciklikusan ismétlődő éghajlatváltozások oka túlnyomórészt természetes eredetű, azt az emberi tevékenység alig képes befolyásolni. Az viszont kétségtelen, hogy az emberiség a katasztrófa felé halad, amely pusztulással fenyegeti. Az igazi kockázat nem a klímaváltozás, nem a szén-dioxid-kibocsátás, nem az atomenergia. Az igazi kockázat a technokráciára építő, globalizálódó emberiség morális hanyatlása: az, hogy az emberek a boldogságot kizárólag a termeléssel, a fogyasztással és a GDP korlátlan növekedésével azonosítják. Az úgynevezett modern társadalom a fogyasztáson alapuló növekedésre épül, és nem a tényleges szükségletek kielégítésére. Az igényeket egyre inkább a globális gazdaság termeli, amely megmondja az embereknek, mire van szükségük. S miközben az igények kielégítéséről beszélnek, az ellátási egyenlőtlenségek egy-egy országon belül,

donságú erőműtípus léteznek: az atomerőmű és a vízerőmű. A zöldmozgalmak igazi arcát mutatja, hogy éppen ezek betiltásáért küzdenek.

A hivatalosan elfogadott klímamodell szerint a Föld légköre úgy működik, mint egyfajta téli kabát, amely védi a bolygó felszínét a világűr fagyos hidegétől. Működési elve az, hogy az atmoszféra a napsugárzást átengedi, a talajszintről kiáradó hőszugárzás jelentős részét azonban csapdába ejti, és visszacsugározza a felszínre. Ez a jelenség az üvegházhatás, amely ha felelősödik, a hőmérséklet veszélyesen megnövekedhet. A jelenlegi melegekedést pedig annak tulajdonítják, hogy túl sok szén-dioxidot bocsátunk a levegőbe.

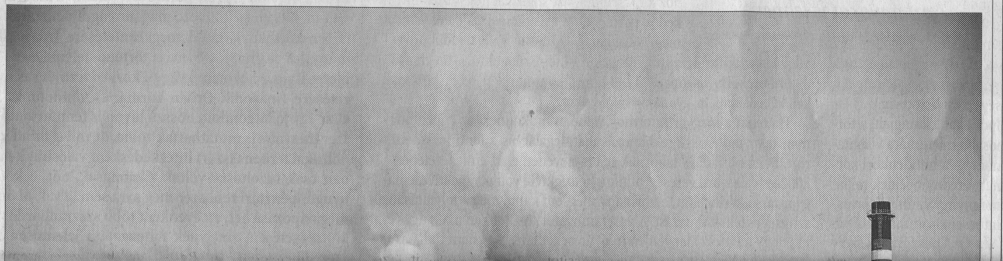
Egyre több „klímászkeptikus” tudós vonja kétségbe a klímaváltozás és a szén-dioxid-kibocsátás közötti kapcsolatot. Közéjük tartozik a világhírű magyar légkörfizikus, Miskolczi Ferenc, aki a NASA munkatársaként évtizedeken át elemzte a klímaváltozás folyamatát. Kutatási eredményeiből kitűnt, hogy az 1948–2007 közötti hat évtized során észrevehetően növekedett ugyan a levegő szén-dioxid-tartalma és az átlagos felszíni hőmérséklet is, ám közben az üvegházhatás nem

elsivatagosodással, a szélvájta homokbuckák vándorlásával, amelyek miatt a szél által elhordott fútohomok szinte mindent maga alá temet. A homokhátaságot az ENSZ Elemezéstügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) is felsivatagi területnek nyilvánította, és az EU felmérése szerint ez a vidék lehet a klímaváltozás egyik első áldozata. Az utóbbi évszázadban a homokhátaságon a talajvízszint jelentősen süllyedt, átlag öt-hat méter mértékben, de néhol a süllyedés meghaladja a tíz métert. A helyzet rohamosan romlik. Erre utal, hogy pár évtizeddel ezelőtt még csaknem ezer olyan kisebb-nagyobb tó volt ezen a vidéken, amelynek vízfelülete meghaladta a fél hektárt, míg mára ezek száma néhány tucatra esett vissza. Ha nem történik semmi, harminc-negyven éven belül fel kell adni ezt a területet, és a lakosságot át kell telepíteni az ország más részeibe.

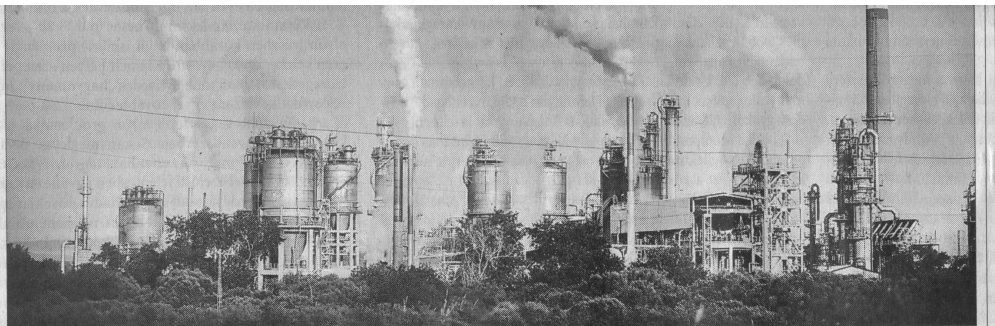
Miközben a természettudományokra alapozó úgynevezett technikai fejlődés szinte beláthatatlan, a média segítségével manipulált, kiszolgáltatott tömegek egyre inkább a mesterségesen kialakított és fenntartott modern tudatlanság állapotában vannak. Az ismeretek hiányából származó félelem a modern hatalomgyakorlás fontos kellékévé vált. A fogyasztói társadalomban a természettudományos analifetizmus állapotában élő ember meg van győződve a média által közvetített „tudomány” mindenhatóságáról, többek között arról, hogy képesek vagyunk módosítani még az éghajlatot is. Pedig tudomásul kellene venni, hogy mi, emberek csupán jelentéktelen porszemek vagyunk a hatalmas univerzumban, amelynek a törvényeit nem tudjuk megváltoztatni. Sajnos a politikai indíttatású „zöld”-propagandának és -mozgalomnak az egyébként jó szándékú, azonban szakmai kérdésekben járatlan politikusok is gyakran bedőlnek, és pártfogá-

Klímavédelem helyett ökológiai megtérés

A szélmalomharc nem szolgálja a Föld élővilágának megóvását

Az iparosítás ökológiai katasztrófát okozott. Vajon a globális felmelegedésért is mi vagyunk a felelősök? FOTÓ: EUROPESS/APP

de világméretben is az egekbe kialszanak. „Egyetlen és összetett társadalmi-környezeti válságról van szó.” Ez az alapvető oka a napjainkban kibontakozó újkori népvándorlásnak is.

A növekedés határaitra vonatkozó szakmai felismerések megerősítették az emberiség lelkiismeretére apelláló környezetvédő mozgalmakat. Sajnálatos, hogy ezek a nemes törekvések is a globális hatalmi manipuláció áldozataivá váltak. A környezetért jóhiszeműen aggódó állampolgárok szimpátiáját – a zöld-, civil szervezetek közreműködésével és a média hathatós támogatásával – irreális, a közösség életét kedvezőtlenül befolyásoló (energia)politika szolgálatába állították. A környezetvédelem és a „zöldenergia” a média-energiapolitizálás fő témájává lett. A zöldek politikai formáló tényezőkké váltak Európában és hazánkban is; a globalizmus ezt is saját szolgálatába állította.

A földi erőforrások kimerülése, a Föld életének tönkretétele a tömegek számára közvetlenül nem vagy csak nehezen érzékelhető. A klíma és annak állandó változása viszont minden embert közvetlenül, folyamatosan érint. Ebből a politikai megfontolásból egyszerűsítették a környezetvédelmet a klímavédelemre, a klímavédelem pedig az üvegházhatás csökkentésével azonosították. Így vált a szén-dioxid-kibocsátás az első számú közellenségé. *Sebeők János* írja: „Fenntartható fejlődés, megújuló energia és klímavédelem. E három szó tartja lelki terror alatt az egész világot.” Ha a szén-dioxid tényleg káros, akkor olyan erőműveket kell építeni, amelyek képesek nagy mennyiségű energiát termelni úgy, hogy közben nem bocsátanak ki szén-dioxidot. Két ilyen tulaj-

növekedett, hanem kifejezetten csökkent. Ennek magyarázata az, hogy a klím szabályozásban az üvegházhatás mértéke csupán az egyik tényező, és abban sem a szén-dioxid játssza a döntő szerepet, hanem a víz, amelynek a gőze sokkal hatékonyabb üvegházgáz, mint a szén-dioxid, felhőképződés révén pedig jelentős árnyékoló hatást fejt ki, és ezzel mérsékeli a melegekedést.

Éghajlatváltozás kétségtelenül van, hiszen ez bolygónk életének természetes tulajdonsága. Tíz-tizenkét ezer évvel ezelőtt fejeződött be a legutóbbi jégkorszak, és azóta a felszíni hőmérséklet – kisebb-nagyobb ingadozásokkal, visszacsúszásokkal – emelkedő tendenciát mutat; a korábbi jégkorszakok tapasztalatai alapján a melegekedés még legalább 30-40 ezer évig folytatódni fog. Ha így mennek tovább a dolgok, tönkre fogjuk tenni azokat a környezeti feltételeket, amelyek az emberi életet lehetővé teszik a Földön. Ez azonban a Föld szempontjából nem jelentene pusztulást, hiszen „távózáunk” után a bioszféra előbb-utóbb regenerálódik, és a bolygó folytatja több milliárd éves pályafutását, mintha nem történt volna itt semmi különös. Számunkra azonban ez a lehetőség katasztrófa, ezért mindent meg kell tenni a földi életre kedvezőtlen folyamatok megfékezéséért.

Az ember felelősége, hogy „művelje és őrizzé” a világ kertjét. Az éghajlatváltozás elleni reménytelen szélmalomharc helyett a rendelkezésre álló erőforrásokot inkább a művelésre és az őrzésre, az alkalmazkodásra kellene fordítani. Hazai példa erre az ország területének tizedrészét kitevő, milliós lakosságú Duna-Tisza közti homokhátas, amely évszázadok óta küzd vízhiánnyal,

sukba vesznek tudománytalan, a közösségi vagy a nemzeti érdekekkel ellentétes nézeteket.

Az élet védelmének, az emberlét megóvásának egyetlen lehetősége az ökológiai megtérés, a visszafordulás. „Vissza kell utasítanunk, hogy abból a tényből, hogy Isten képe lettünk teremtvé, és abból a küldetésből, hogy hajtsuk uralmunk alá a földet, le lehetne vonni egy abszolút uralmat a többi teremtmény felett” – áll az enciklikában. A Római Klub ajánlásával egyezően a pápai körlevél is az igazmondást és a szeretetközösséget jelöli meg a földi élet megmentése egyedüli lehetőségének: „a világegyetem minden lényé, láthatatlan kapcsolatban egyesülünk és egyfajta egyetemes családot képezünk, [...] amely szent, szeretettel teljes és aláztos tiszteltetére ösztökél bennünket.”

Akár filozófiai, akár hitbeli megfontolásból, de úgy kell éltünk, hogy az egész világról felelősök vagyunk. Ugyanakkor nem lenne szabad a világ ökológiai kérdéseit aktuálpolitikai szempontokkal elegyítve a globalitás szolgálatába állítani, ahogy ez ma történik, hiszen nem lehet sem az egyénen, sem a nemzeti közösségeken számon kérni a világproblémák megoldását. Az a tisztességes, ha az egyének és a nemzetek az erőforrásaikkal arányosan segítik a jó irányú változásokat. Ennek kellene érvényesülnie a népek és nemzetek együttműködésében.

A földi lét alapkérdése, hogy van-e esélye egy más értékrendű világ felépítésének. A pápai körlevél bizakodó: „Az emberi lény még képes arra, hogy pozitív módon lépjen közbe.”

A szerzők energiapolitikai szakértők

A Vélemény oldalán megjelent írások nem okvetlenül tükrözik a szerkesztőség álláspontját.